

2021-01-19

Sekretariatet
Christian Olsson
Tfn: 063-147639
E-post: christian.olsson@regionjh.se

RS/2324/2016

Förändrad ordning för utövandet av regionstyrelsens uppsiktsplikt

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsens uppsiktsplikt regleras i 6 kap 1 § kommunallagen (2017:725). I paragrafens första stycke föreskrivs att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (KL) eller enligt annan lag eller författning. Av andra stycket framgår att styrelsen också ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL och sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i. I 6 kap. 9 § KL föreskrivs vidare att styrelsen i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § samma lag ska pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

I Regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/2324/2016, rev 2019) finns förtydliganden av vad uppsiktsplikten innebär och vilket arbetssätt som ska tillämpas. Av reglerna framgår bland annat att styrelsen ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, tillse att medlen används ändamålsenligt, övervaka att fullmäktiges beslut blir verkställda, lämna råd och anvisningar samt påpekanden vid brister, liksom att påkalla ingripande av fullmäktige när så behövs.

Regionstyrelsen fastställer årligen en plan för vilka bolag, nämnder, föreningar eller stiftelser som styrelsen ska genomföra fördjupade granskningar av.

Under flera års tid har en diskussion förts kring hur styrelsen på bästa sätt ska kunna utöva uppsiktsplikten. Nuvarande ordning ger inte en tillräckligt likformig hantering av uppsiktsplikten, varför ett mer likformigt förfarande bör införas. Vidare kommer de fördjupade granskningsrapporterna för sent och uppfyller således inte kravet om "löpande uppsikt" fullt ut. I den nya styrmodellen ställs också krav på mer analys av måluppfyllelse och ekonomiskt resultat.

På presidieberedningen inför styrelsens sammanträde i december 2020 lyfte presidiet att de vill se över hur uppsiktsplikten utövas och göra förändringar. Sekretariatet fick i uppdrag att ta fram ett förslag till nyordning. Ett förslag har tagits fram, som sammanfattningsvis innebär följande:

- Löpande uppföljning sker i enlighet med nuvarande ordning (främst genom anmälda handlingar och föredragningar av rapporter):
 - Protokoll,
 - Verksamhetsplaner,
 - Månads-, delårs-, och årsrapporter,
 - Revisorernas granskningsrapporter,
 - Nämndernas uppföljning av den interna kontrollen,
 - Ägardirektiv eller motsvarande,
 - Nämndernas rapporter vid fullmäktige.

- Nyordningen innebär att
 - En ansvarig person/handläggare utses (om det inte redan finns) för regionens samtliga verksamheter (nämnder, bolag och stiftelser m.fl.). Ansvarig person för respektive verksamhet ska noga följa berörd verksamhet och ”flagga upp” till styrelsen om utvecklingen kan föranleda att åtgärder behöver vidtas.
 - Ansvarig person ska en gång per år sammanställa och analysera information till en uppföljnings-PM enligt standardiserad mall (detta görs i princip redan gällande bolagen och andra verksamhetsformer inom RUN:s ansvarsområde.)
 - Stratsys används för uppföljningen.
 - Verksamheter som utöver ovan behöver lyftas fram särskilt redovisas på styrelsesammanträde en gång per år (maj) av Sekretariatet. Detta för att kunna få med information från såväl årsbokslut som tertialrapporter. Urval av verksamheter görs i dialog med Presidiet och Ekonomi.
 - Årlig plan för fördjupad uppsiktsplikt utgår. Utifrån behov/situation lyfts i stället vissa verksamheter fram särskilt vid föredragning.

För att formalisera denna delvisa nyordning behöver Regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt revideras. Vidare får förändringen även konsekvenser för Styrmodell för Region Jämtland Härjedalen och Regler för Region Jämtland Härjedalen som ägare i bolag och medlem i föreningar.

Regiondirektörens förslag

Regiondirektören ges i uppdrag att ta fram förslag till revidering av Regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt, Styrmodell för Region Jämtland Härjedalen och Regler för Region Jämtland Härjedalen som ägare i bolag och medlem i föreningar.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionstabschef

Utdrag till

Ekonomidirektör, Regional utvecklingsdirektör, Regionens revisorer, Sekretariatet.